

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 16 (665)

Четвер, 7 червня 1951 р.

ц. 20 к.

СЛОВО ДО ДЕСЯТИКЛАСНИКА

Десятикласник!

Сьогодні ти готуєшся закінчити середню школу, де ти вився основам знань. Мине ще кілька днів, і ти вийдеш з дверей рідної школи.

Настав час зробити серйозний вибір в житті — обрати собі майбутню професію. Десятки шляхів простяглися перед тобою. Любима Батьківщина, осяяна сонцем Сталінської Конституції, гостинно розкрила для тебе двері вищих учбових закладів. Ти можеш стати інженером і викладачем, агрономом і науковим працівником, геологом і художником. Всюди Батьківщині потрібні освічені висококваліфіковані спеціалісти — будівники комунізму.

Величезну роль в житті нашої Вітчизни відіграє наука. На наших очах відбувається величне перетворення природи, будуються найпотужніші в світі гідроелектростанції, виникають нові моря, води річок скоро зростають колишні пустелі, перетворивши їх на квітучі сади. Лабораторії змагаються з природою, створюючи такі чудеса, як гнучкі пластмасові машинні деталі, які міцніші від сталі, штучне волокно, що перевищує своєю якістю натуральний шовк.

Радянські вчені сміливо проникають у тайни будови матерії, все більше оволодівають атомною енергією, використовуючи її в мирних творчих цілях. Винаходяться і запроваджуються в практику наших підприємств нові машини, які полегшують працю людини і роблять її надзвичайно продуктивною. Є вже у нас заводи-автомати, де продукцію виготовляють самі машини, а робітники лише керують процесом виробництва.

Більшовицька партія, особисто товариш Сталін, піклуючись про процвітання радянської науки, спрямовують її по єдино правильному шляху — звільняють науку від усього хибного, помилкового і псевдонаукового, збагачують і розвивають її. Соціалістична держава нічого не шкодує для молоді. До послуг юнаків і дівчат — численні університети та інститути.

Харківський державний університет імені О. М. Горького є одним з найстаріших університетів нашої країни. Йому належить велика заслуга в справі розвитку російської науки і народної освіти. За півтора століття через кафедри університету пройшла слава плеяда вітчизняних учених, як І. І. Мечніков, М. М. Бекетов, А. М. Ляпунов, В. А. Стеклов, О. О. Потєбня, В. П. Бузескул, Д. М. Соболев та інші. В радянські роки тут розвинувся ряд плодотворних наукових напрямків, на чолі яких стояли такі видатні радянські вчені, як О. В. Палладін, Д. М. Синцов, С. Н. Бернштейн і які очолюють зараз О. В. Нагорний, М. П. Барабашов, К. Д. Синельников, Н. І. Ахїєзер, О. В. Погорелов, І. М. Буланкін, М. А. Ізмайлов, Є. С. Хотінський, К. Н. Савич-Заблоцький та багато інших.

Дорогі друзі!

Сьогодні університет розкриває перед вами свої двері. Ви зустрінетесь тут з ученими, студентами старших курсів, ознайомитесь з лабораторіями, в яких кожен з вас може працювати.

Добро пожалувати, молоді друзі!

У К А З

ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
Про присвоєння почесного звання
Заслуженого діяча науки Української РСР
Синельникову К. Д.

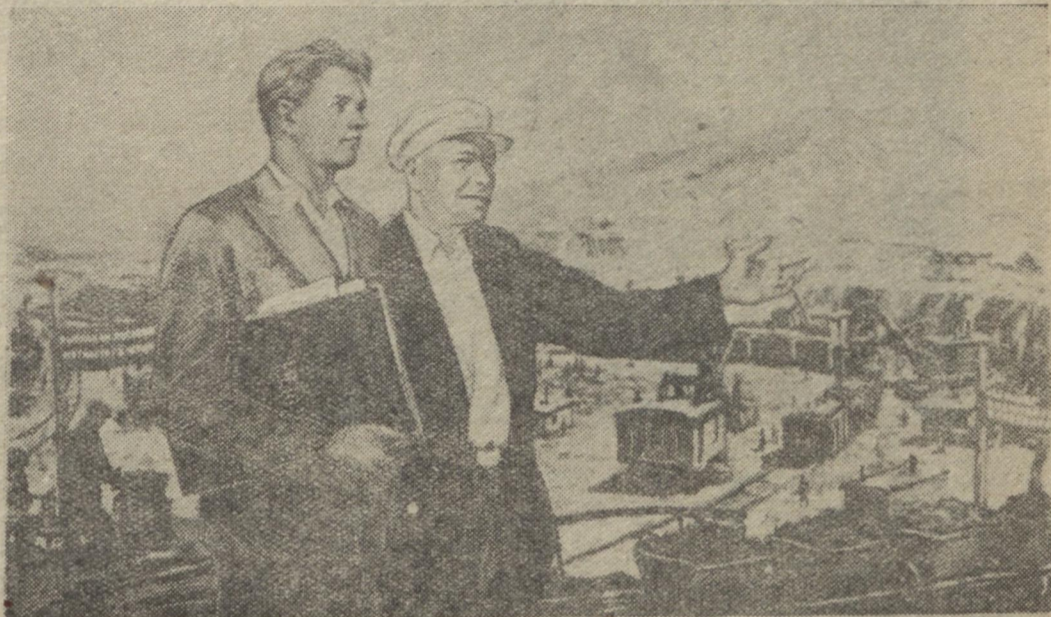
За видатні заслуги в області фізики присвоїти почесне звання Заслуженого діяча науки Української РСР дійсному членові Академії наук Української РСР, директору фізико-технічного інституту Академії наук Української РСР Синельникову Кирилові Дмитровичу.

Голова Президії Верховної Ради Української РСР
М. ГРЕЧУХА.

Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
В. НИЖНИК.

м. Київ, 5 червня 1951 р.

ВИПУСКНИКИ СЕРЕДНІХ ШКІЛ,
ВСТУПАЙТЕ ДО НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ!
ПАЛКИЙ ПРИВІТ НОВОМУ ПОПОВНЕННЮ
РАДЯНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА!

**МОЛОДОЙ СПЕЦІАЛІСТ! ИДИ НА СТРОЙКИ
И ПРЕДПРИЯТІЯ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ!**

Плакат, випущений видавництвом „Искусство“.

ЗАХИСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Протягом 3-х днів 45 випускників хімічного факультету захистили свої дипломні роботи. Серйозність і діловитість, з якою пройшли захист, показали, що викладацький колектив факультету успішно попрацював, готуючи майбутніх висококваліфікованих спеціалістів. Усі 45 робіт є експериментальними дослідженнями з наукових тематик кафедр. Роботи добре ілюстровані малюнками, діаграмами й таблицями. 30 дипломантів захистили свої роботи на «відмінно», 12 — на «добре» і 3 — на «посередньо».

Слід відзначити роботу випускниці Переяслової «Вплив просторових факторів на властивості біс-азобарвників» (керівник Б. М.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Красовицький). На «відмінно» захистила дипломну роботу «Дослідження електрорушійних сил ланцюгу в невидимих розчинниках й визначення коефіцієнтів активностей» студентка Петропольська (керівник В. В. Александров), «Дослідження торона й берилієвого комплексу» — на таку тему захистив дипломну роботу студент Діденко (керівник Л. П. Адамович). В результаті дослідження знайдено новий перспективний реактив для електрофотометричного вивчення берилію.

В своїй дипломній роботі «Визначення нерозчинних у воді кислот» випускниця Кузнецова, під керівництвом С. М. Петрова, старанним добром умов розробила метод аналітичного визначення жирних кислот.

Полярнографічний метод аналізу є одним з витончених і точних методів сучасної аналітичної хімії. Дипломна робота студентки Жокіної «Полярнографічне дослідження комплексних сполук кадмію й міді» (керівник М. С. Новаковський) свідчить про те, що дипломантка добре засвоїла цей метод. Випускниця т. Несанеліє досконало оволоділа методами спектрометричних визначень на сучасних приладах і на «відмінно» захистила роботу «Вплив розчинників на спектри вбирання саліцилової кислоти» (керівник тов. Кремер).

Побажаємо нашим випускникам хороших успіхів на державних екзаменах!

Професор Л. М. АНДРЕАСОВ,
декан хімічного факультету.

УЧИТЕЛЬ І ДРУГ МОЛОДІ

До п'ятиріччя з дня смерті М. І. Калініна

П'ять років тому, 3 червня 1946 року, помер видатний діяч більшовицької партії і радянської держави Михайло Іванович Калінін. Ім'я цього славного сина великого російського народу, вірного соратника В. І. Леніна і Й. В. Сталіна безмежно дороге радянським людям.

Михайло Іванович гаряче любив молодь, прекрасно знав її найглибші думки і прагнення, життєві потреби і запити. Він глибоко вірив у сили підрастаючого покоління, надіявся, що воно не тільки завершить справу своїх батьків, але й рухатиме її все далі вперед.

Безустанно піклувався М. І. Калінін про політичне виховання радянської молоді. В своїх промовах, численних виступах, звернених до неї, він вказував, що юнаки і дівчата повинні зростати високодейними, знаючими, беззавітно відданими партії більшовиків і своєму народові, справжніми будівниками комуністичного суспільства.

Закликаючи до вивчення марксистсько-ленінської теорії, М. І. Калінін разом з тим рішуче застерігав молодь проти начотництва і буквоїдства. Він підкрес-

лював, що марксизм — це творчість, що не можна оволодіти ним формально, зазубрюючи окремі положення і формулювання. Творче засвоєння і застосування марксизму — найвірніший шлях, слідуючи якому молоді люди можуть виробити в собі твердий комуністичний світогляд. А цей світогляд дасть їм можливість правильно оцінювати кожне явище в суспільному житті і природі, загартувати свій характер, глибоко оволодіти обраною справою.

Завдання комуністичного виховання молоді Михайло Іванович нерозривно зв'язував з практичною роботою по дальшому зміцненню могутності нашої Батьківщини. Додержуючись геніальних вказівок Леніна і Сталіна, він бачив у піднесенні продуктивності праці вирішальну умову успішного переходу до комунізму.

«...Нам треба спочатку навчитися працювати за здібностями, — говорив Михайло Іванович, — навчитися берегти суспільне добро, а коли ми досить виробимо і навчимося берегти вироблене, тоді пустимо все за потребою».

Дальший розвиток соціалістичного народного господарства, широке впровадження нової, доско-

налої техніки на заводах і фабриках, в колгоспах і радгоспах, досягнення вітчизняної науки — всі успіхи в будівництві комунізму нерозривно зв'язані з неухильним ростом культури радянського народу. Роз'яснюючи, що таке культура, М. І. Калінін підкреслював, що це дуже широке поняття — від умивання обличчя до останніх вершин людської мислі. Але головними є ті ознаки, які мають суспільне, державне значення.

Виховуючи молодь, М. І. Калінін прищеплював їй почуття гарячої любові до Батьківщини, партії більшовиків, геніального вождя трудящих товариш Сталіна.

Михайло Іванович закликав безустанно зміцнювати нашу Вітчизну. Говорячи про те, що в результаті всевітньої-історичної перемоги, здобутої радянськими людьми у Великій Вітчизняній війні, наша соціалістична Батьківщина стала ще могутнішою, ще сильнішою, Михайло Іванович разом з тим нагадував, що треба бути пильними.

Життя і діяльність Михайла Івановича Калініна — яскравий приклад героїчного служіння народові.

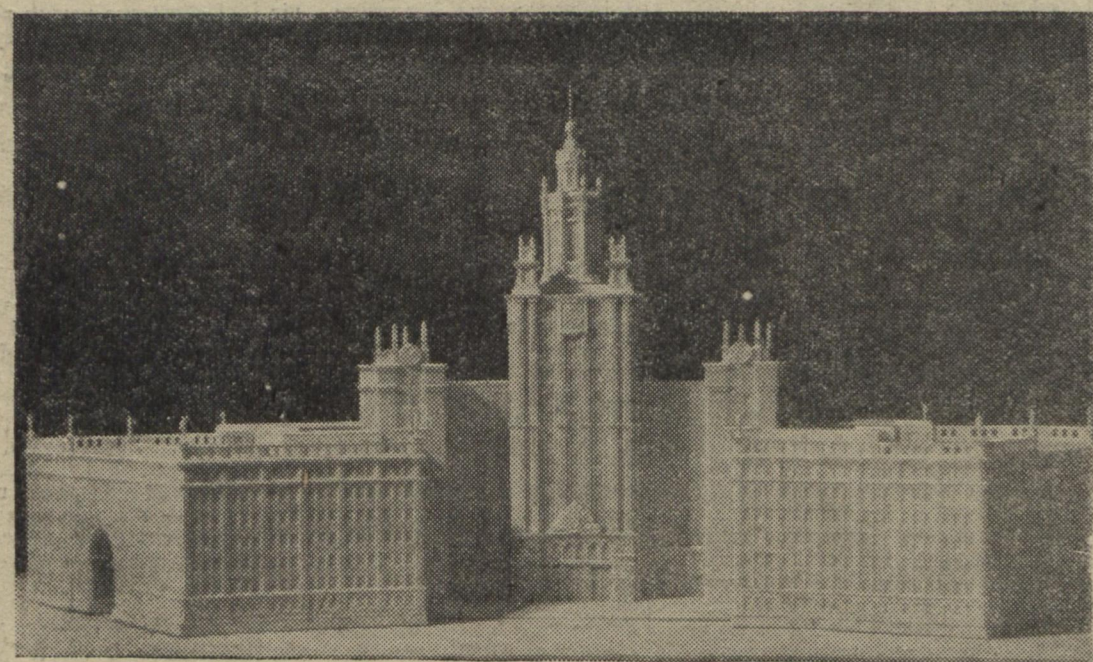
Добро пожалувати, молоді друзі!

З ФОТОАПАРАТОМ ПО УНІВЕРСИТЕТУ

Шодня численні аудиторії, кабінети, лабораторії заповнюються тисячі студентів. З ранку до вечора тут ведеться напружена урочна і наукова робота. Щоб стати висококваліфікованим спеціалістом, треба багато знати, набути важливих навичок самостійної роботи.

На фото: вгорі—студенти ІІ курсу геологічного факультету на практичних заняттях з кристалографії; внизу—група студентів-астрономів на практичних заняттях в Астрономічній обсерваторії. Керує заняттями академік М. П. Барабашов.

Величний храм науки

На цьому знімку ви бачите макет майбутньої будівлі Харківського університету. Таким буде наш університет в 1955 році.

Недавно Міністерство вищої освіти СРСР затвердило проектне завдання величезної споруди. У багатопверховій будівлі розмістяться всі факультети університету і підлеглі йому установи. За своїм обладнанням університет буде другим у Радянському Союзі після Московського університету ім. М. В. Ломоносова, спорудження якого закінчується зараз на Ленінських горах.

Велика увага буде приділена архітектурному оформленню цього храму науки. Фасад будинку буде облицьований метлахськими плитками ніжного кремезного кольору. Створиться величезний актовий зал на 1200 чоловік. Щоранку швидколіфти з поверху будинку до 6000 чоловік.

На фото: макет будівлі Харківського державного університету ім. О. М. Горького, який буде споруджено на місці Будинку проектів на площі ім. Держинського.

Автори проекту—архітектори В. КОСТЕНКО, В. ЛІПКІН, О. КАСЬЯНОВ.

«ЗАВДАННЯ МОЛОДИ ВЗАГАЛІ І СПІЛОК КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДИ І ВСЯКИХ ІНШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗОКРЕМА МОЖНА БУЛО Б ВИРАЗТИ ОДНИМ СЛОВОМ: ЗАВДАННЯ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, ЩОБ УЧИТИСЯ».

«КОМУНІСТОМ СТАТИ МОЖНА ЛИШЕ ТОДИ, КОЛИ ЗБАГАТИШ СВОЮ ПАМ'ЯТЬ ЗНАННЯМИ ВСІХ ТИХ БАГАТСТВ, ЩО ІМ ВИРОБИЛО ЛЮДСТВО».

В. І. ЛЕНІН.

Наукова основа сучасної техніки

Фізико-математичний факультет складають два відділення — механіко-математичне й фізичне.

Від часів заснування Харківського університету механіко-математичне відділення завжди було забезпечене висококваліфікованим складом викладачів. Особливо цінними кадрами поповнився факультет за роки радянської влади. Тут працювали академіки Імшенецький, Ляпунов, Стеклов, Бернштейн, Синов. Ці вчені створили ті традиції високого рівня викладання й наукових досліджень, які характерні для механіко-математичного відділення і зараз.

Студенти одержують широку підготовку з математики й механіки, що дає їм можливість по закінченні університету працювати в науково-дослідних інститутах, вищих і середніх навчальних закладах, а також на крупних промислових підприємствах — в конструкторських бюро та лабораторіях. Вузька спеціалізація на цьому відділенні здійснюється по таких галузях знань: механіка, астрономія, алгебра, геометрія, аналіз і теорія функцій. На факультеті є добре обладнані кабінети й лабораторії.

Підготовка спеціалістів з астрономії проводиться на базі Астрономічної обсерваторії, яка є науково-дослідним інститутом, забезпеченим потужними інструментами для астрономічних спостережень. Директором Астрономі-

чної обсерваторії і керівником кафедри астрономії працює видатний вчений-астроном академік М. П. Барабашов.

Керівником кафедри геометрії є молодий, талановитий вчений-математик, лауреат Сталінської премії член-кореспондент Академії наук УРСР О. В. Погорелов.

Фізичне відділення факультету готує спеціалістів з експериментальної фізики, теоретичної фізики, фізики твердого тіла, рентгеноструктурного аналізу, магнетизму й радіофізики. Експериментальні спеціальності присвячені оволодінню в основному якоюсь однією галуззю фізичної науки. Теоретичні спеціальності охоплюють питання всіх основних галузей фізики. Студенти, що спеціалізуються з рентгеноструктурного аналізу, вивчають спеціальні предмети (фізику рентгенівського проміння, рентгеноструктурний аналіз, будову кристалів).

Після закінчення університету випускники фізичного відділення працюють науковими співробітниками науково-дослідних установ, а також інженерами-дослідниками в заводських лабораторіях.

Справу підготовки спеціалістів в галузі фізики здійснюють видатні вчені, в тому числі академіки К. Д. Синельников, А. К. Вальтер, професор Б. Я. Пінсес та інші.

В усіх галузях математики, механіки й фізики на факультеті проводиться науково-дослідна робота й підготовка аспірантів.

Доцент В. СЛАСТЬОНОВ, декан фізико-математичного факультету.

Історичний факультет

Історичний факультет готує спеціалістів-істориків з усіх розділів історичної науки для вузів і старших класів середньої школи. На факультеті проводиться підготовка викладачів марксистсько-ленінської філософії, історії СРСР, історії України, нової історії, історії середніх віків, стародавньої історії та археології.

Спеціалізація студентів-істориків починається з III курсу, на якому, поряд з предметами, загальними для всіх спеціальностей (основи марксистсько-ленінської філософії, нової історії, історії середніх віків, історія стародавнього світу, історія першохристиянства з основами етнографії, історія країн зарубіжжю), історія західних і південних слов'ян вивчається ряд спеціальних предметів (джерелознавство, історіографія, окремі періоди історії СРСР, історія окремих країн і окремих епох). Велике місце в урочбовому плані факультету займає вивчення стародавніх та нових мов.

На I—IV курсах студенти виконують курсові роботи: на I курсі — з стародавньої історії, на II курсі — з нової історії. Спеціалізація завершується на V курсі виконанням дипломної роботи й захистом її на засіданні державної екзаменаційної комісії.

На факультеті працюють науковий гурток з основ марксистсько-ленінської філософії, нової історії, історії середніх віків, стародавньої історії та археології. При кафедрі є кабінети, в яких зосереджена основна література з спеціальності і де студенти мають змогу працювати над обраною темою.

Доцент А. СЛОУСАРСЬКИЙ, декан історичного факультету.

З факультетської пошти

Дорогі товариші!

Скоро минає 3 роки з того часу, як я одержав диплом про закінчення біологічного факультету Харківського університету і вийшов на місце своєї роботи — до Всеукраїнського інституту акліматизації та гібридизації тварин «Асканія Нова» імені академіка Іванова.

За цей час у мене ще більше вросло й укріпилося почуття любові й поваги до нашого дружнього студентського колективу й наших дорогих викладачів, праця й турбота яких відкрили перед нами можливість брати участь у розвитку найперспективнішої в світі мічуринської біологічної науки.

У зв'язку з сталінським планом перетворення природи, інститут затвердив мені наукову тему по залученню корисних птахів до степових лісонасаджень для боротьби з шкідниками — комахами, гризунами. Виконання цієї теми покладено на мене як на аспіранта. Важко назвати більш цікаву для орнітолога тему. Від виконавця вимагаються ґрунтовні й різноманітні знання життя багатьох десятків видів птахів, треба знати складний взаємозв'язок організмів у природі і запити народного господарства, щоб прийти до правильних практичних висновків. І ось, коли

серйозно доводиться зустрічатися з подібними проблемами на практиці, тоді, як на фотознімку, проявляються всі проблеми в знаннях, які колись залишилися непоміченими.

Дорогі майбутні мої колеги! Запевняю Вас, що на роботі Ви будете мати набагато менше часу для навчання, а вчитися доведеться ще немало. Не обмежуйтеся програмами! Розширяйте свій біологічний кругозір читанням спеціальної та науково-популярної літератури, що також необхідно для успішної роботи. Побільше практики, зв'язку з живою природою і народним господарством нашої Батьківщини. Не знаючи живої природи, не знаючи потреб землеробства, тваринництва, лісового господарства, ви будете безпорадними на роботі.

Залучайтесь до серйозної наукової роботи ще з студентської лави. Це допоможе вам в наступній самостійній науковій роботі. Хай кожний внесе свій скромний вклад в наукову роботу вашої кафедри, вашого керівника. Це буде хорошим початком.

В. ТРЕУС, аспірант Всеукраїнського інституту акліматизації і гібридизації тварин «Асканія Нова», ім. академіка Іванова.

Тут працюють геологи...

Тиша... В невеликому кабінеті біля столу сидять двоє студентів, очевидно, старшокурсники. Вони працюють. Кожний з них мовчки і зосереджено вивчає під поляризаційним мікроскопом шліфи — найтонші зрізи гірських порід.

— Коли, чи можлива в даному разі гранітова структура? — запитує один з них, не відриваючи очей від мікроскопа.

— Цілком можлива, — відповідає його товариш, — якщо врахувати умови утворення породи...

Мікроскопічне вивчення гірських порід — досить складна й цікава справа, яку люблять більшість студентів геологічного факультету.

Однак, повернемося до наших зразків гірських порід, які вивчають студенти. Вони мають свою історію. При геологічному факультеті є тисячі таких зразків гірських порід і мінералів. Значна частина їх подана в мінералогічному музеї у вигляді цінних експонатів. Інші використовуються як матеріал для наукових студентських гуртків. Зразки збиралися в різних кінцях Радянського Союзу. В цьому велика заслуга багатьох поколінь студентів-геологів.

Для того, щоб зібрати колекцію, їм довелося пройти тисячі кілометрів з геологічним молотком в руках і рюкзаком за плечима. Одні йшли серед вершин

Кавказу, інші — в горах Уралу, треті — в заболочених і труднопрохідних нетрях Карелії, четверті — на Памірі... І так шліфи. Для геолога не існує перепон! Зібрані колекції порід і мінералів, а також виконані представники рослинного й тваринного світу акуратно доставляються за сотні й тисячі кілометрів до Харкова — на геологічний факультет університету.

— Невже щом все закінчується? — запитує ви.

Зрозуміло, ні. На факультеті студент, який зібрав зразки, приступає до другого етапу роботи геолога, до так званої камеральної обробки польового матеріалу. Звичайно студент провадить цілий ряд аналізів зразків, починаючи від механічного й закінчуючи мінералогічним. Вся робота провадиться в рамках якогось наукового студентського гуртка на факультеті.

Небагато місць залишилося на території нашої Батьківщини, де не ступала ще нога геолога; в надрах рідкої землі тягнуться ще не відкриті незлічені поклади вугілля, нафти й інших корисних копалин.

Міне небагато часу, і ми, випускники геологічного факультету, роз'їдемося по країні, щоб на місцях застосовувати набуті в університеті знання.

Ю. РИЖКОВ, випускник геологічного факультету.

Дипломник Петро Корж

П'ять років тому до аудиторії фізіологічного факультету, трохи хвилюючись, зайшов високий юнак у формі артилериста з двома рядами орденських колодочок на грудях. Для Петра Коржа армія була чудовою, хоча й суворою школою. В боях за Вітчизну гартувалася воля, народжувалися наполегливість, мужність, стійкість.

Серйозний, вольовий, наполегливий, він користується загальною повагою товаришів. Студенти обирають його спочатку членом бюро ЦКСМУ, далі членом партбюро і, нарешті, секретарем комсомольської організації факультету.

Петро бере активну участь у роботі гуртка історії української літератури. В 1949 р. його робота «Дружба народів у творчості Т. Г. Шевченка» одержала другу премію на міській студентській науковій конференції.

Значення робіт П. В. Сталіна з питань мовознавства для радянського літературознавства — таку тему обрав Петро Корж для своєї дипломної роботи. Він знав, що тема складна і відповідальна. Довелося багато й наполегливо працювати, щоб правильно й всебічно проаналізувати геніальні праці вождя.

Багато днів просиджував студент в Центральному науковій бібліотеці університету, в публічній бібліотеці ім. Короленка, вивчав твори класиків марксистсько-ленінської науки, присвячені питанням мови та літератури. Петро все більше захоплювався. Поступово визначалися основні проблеми, народжувався план дипломної роботи.

Перший розділ своєї роботи Корж присвятив суспільно-педагогічній ролі літератури в світі літературознавства. Висвітлюючи роль літератури в світі літературознавства, він детально висвітлює питання, як радянська література, творчим методом якої є соціалістичний реалізм, стала могутнім засобом реалістичного зображення дійсності, могутнім знаряддям в справі виховання комуністичної свідомості у нашого народу.

До другого розділу можуть послужити епіграфом слова А. О. Жданова: «Пролетаріат, як і в інших галузях матеріальної й духовної культури, є єдиним спадкоємцем всього найкращого, що є в скарбниці світової літератури». В цьому розділі дипломник показує значення класичної й культурної спадщини для найперспективнішої в світі радянської літератури.

Питання про чистоту, змістову точність і багатство мови присвячує Петро останній розділ дипломної роботи.

...В урочисто прикрашеній аудиторії, перед своїми товаришами й викладачами Петро Корж на «відмінно» захистив дипломну роботу. Випускника рекомендувано до аспірантури, він зможе присвятити своє життя улюбленій праці — вихованню молодих будівників комуністичного суспільства.

Ф. МАРКУШЕВИЧ.

Готуємо висококваліфікованих спеціалістів-географів

Спорудження грандіозних будов комунізму ставить певні завдання перед випускниками географічного факультету.

За 30 років існування географічного факультету випустили тисячі висококваліфікованих спеціалістів в галузі економічної та фізичної географії. Факультет готує викладачів для вищих і середніх навчальних закладів, а також працівників науково-дослідних інститутів, планових і господарських установ. Частина студентів-дипломників проходить аспірантський стаж, готуючись до науково-педагогічної діяльності.

Науково-педагогічну роботу на географічному факультеті провадить висококваліфікований професорсько-викладацький склад: професор М. І. Дмитрів, відомий своїми роботами з генетичної характеристики рельєфу УРСР, професор Н. І. Попов — один з найстаріших наукових працівників в галузі фізичної географії, а також доценти, старші викладачі, аспіранти та асистенти.

Щороку, починаючи з I курсу, всі студенти факультету проходять комплексну й виробничу практику в окремих районах нашої Батьківщини, вивчаючи її численні багатства, різноманітність і красу природи, а також економіку окремих галузей народного господарства. Студенти I курсу проходять протягом 3 тижнів практику з геодезії, в процесі якої набувають навичок провадження топографічного знімання в умовах різноманітного рельєфу. Далі першокурсники провадять

екскурсії на околиці Харкова з метою комплексного ознайомлення з природними й економічними умовами приміської зони й деяких більш віддалених районів.

Студенти II курсу, прослухавши ряд спеціальних предметів, закріплюють і поглиблюють свої знання під час урочбової комплексної практики на Кавказі і в Криму. Повернувшись з Кавказу, студенти складають звіти про практику, подають картосхеми до складаних гірських районів, доколекції гірських порід, гербарій і т. д.

Група студентів економгеографів у цьому році проходила виробничу практику в районах Запорізької області, які прилягають до Каховського гідровузла й Південно-Українського каналу. Студенти повинні вивчити економіку цих районів і перспективи розвитку їх в зв'язку з наступним впровадженням і електрифікацією. Група студентів-фізикогеографів займатиметься вивченням елементарних умов стікання поверхневих вод у басейні ріки Молочної.

Колектив викладачів і студентів географічного факультету повинен виконати влітку 1951 року важливу науково-дослідну роботу, результати якої можуть бути використані організаціями, що планують будівництво великих споруд комунізму.

Доцент Ф. ТРИПЛЕЦЬ, декан географічного факультету.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

А ось група біологів (нижній знімок). Ці студенти — активні учасники здійснення Сталінського плану перетворення природи. Під керівництвом зав. кафедрою зоології хребетних тварин професора І. Б. Волчанецького (сидить в центрі) вона вже друге літо провадить цікаві дослідження в південних степах України. Кафедра зоології хребетних тварин разом з кафедрами ентомології та систематики вищих рослин провадить експедиційні та стаціонарні дослідження в районі системи Південно-Українського каналу з питань формування фауни під впливом травопільної системи на зрошуваних землях. Ці дослідження мають на меті обґрунтування системи заходів у боротьбі з шкідниками.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

А ось група біологів (нижній знімок). Ці студенти — активні учасники здійснення Сталінського плану перетворення природи. Під керівництвом зав. кафедрою зоології хребетних тварин професора І. Б. Волчанецького (сидить в центрі) вона вже друге літо провадить цікаві дослідження в південних степах України. Кафедра зоології хребетних тварин разом з кафедрами ентомології та систематики вищих рослин провадить експедиційні та стаціонарні дослідження в районі системи Південно-Українського каналу з питань формування фауни під впливом травопільної системи на зрошуваних землях. Ці дослідження мають на меті обґрунтування системи заходів у боротьбі з шкідниками.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Хімія — захоплююча наука про цюдові перетворення матерії. Підготовкою спеціалістів-хіміків в університеті керують видатні спеціалісти — член-кореспондент Академії наук УРСР С. П. Уразовський, професори М. А. Ізмайлов, Е. С. Хотінський, Л. М. Андреасов та інші. На верхньому знімку ви бачите студенток другого курсу Лідію Володажську та Євгенію Гончарову. Вони складають залік з якісного аналізу. Доценту Л. П. Адамовичу.

Найстаріша в Харкові

Центральна наукова бібліотека при Харківському державному університеті ім. Горького є однією з найстаріших бібліотек нашої країни. Вона була заснована в 1805 році, разом з відкриттям університету, як його фундаментальна бібліотека. Книжковий фонд її досягає 1.000.000 томів і відзначається виключним багатством. Щороку бібліотека поповнюється великою кількістю творів класиків марксизму-ленізму, кращими зразками російської та української радянської літератури, літератури народів СРСР, різними виданнями дореволюційної класичної літератури, а також творами прогресивних письменників Заходу і письменників країн народної демократії. Велике місце в новому поповненні бібліотеки займає література з профілю університету.

Старий, дореволюційний фонд бібліотеки відзначається великою різноманітністю. Тут представлені книги всіх часів, починаючи з перших років книгодрукування різних народів, найрізноманітнішими мовами, а також багато рукописів. В бібліотеці є 19 інкунабул (книжки до 1500 року ви-

дання), багато видань XVI—XVIII сторіч, серед яких є цінні видання знаменитих видавців—Альдова, Ельзевірова, Платінова, Етьєнова та інших.

Великий інтерес являють російські стародруки. Багато книг петрівської епохи. В бібліотеці зберігається перша російська газета, що видавалася Петром I, «Ведомости Московские», «Арифметика» Магницького, «Российская грамматика» Ломоносова та ін. Є ряд видань відомого російського видавця XVIII сторіччя М. І. Новікова — «Живописець», «Трутенъ».

Велику цінність має російський журнальний фонд ЦНБ—«Современник», заснований Пушкіним, «Отечественные записки», «Вестник Европы», «Жизнь», де друкувалися твори В. І. Леніна під псевдонімом Ільїн, і багато-багато інших, де вперше побачили світ твори Пушкіна, Лермонтова, Некрасова, Белінського, Толстого, Чехова, Горького, Франка, Лесі Українки і багато інших. Є декілька номерів герценівського «Колокола». В бібліотеці зберігається перше німецьке видання «Капіталу» К. Маркса 1867 року й перший

російський переклад 1872 року, багато перших видань класиків російської, української та світової літератури.

Книжкові фонди бібліотеки широко використовуються професурою, науковими працівниками, викладачами і студентами університету й інших утворів закладів міста. В бібліотеці є два читальних зали для наукових працівників і студентів. Студенти—почесні відмінники мають право користуватися абонементом, який відкрито лише для професорсько-викладавського складу.

В Центральній науковій бібліотеці є довідкове бюро, в якому зібрані всі бібліографічні довідники, енциклопедії, словники й де читач може завжди одержати бібліографічну довідку.

Бібліотека має зв'язок з крупнішими бібліотеками Радянського Союзу, з яких через міжбібліотечний абонемент читач може виписати книжки, що відсутні в фондах Центральної наукової бібліотеки.

В. МАЗМАНЬЯНЦ,
вчений секретар Центральної наукової бібліотеки.

В БОТАНІЧНОМУ САДУ

Чудова картина виникає перед очима, коли заходиш до університетського Ботанічного саду. Серед ізумрудної трави, немов вогняні шари, горять головки маків, зірочки незабудок скромно облямовують краї алей, ніжні квіти декоративного жовтеця підіймають до сонця свої рожеві, блакитні й жовті грона, а далі — суцільний килим яскравих барв: тут і жоржини, і маргаритки, і флокси, і півники, і лілії.

Ботанічний сад нараховує біля 900 видів різних рослин. В оранжереях саду є багато рідкісних видів. Тут зібрані колекції рослин Австралії, Китаю, Японії, Америки, Середземномор'я. Жаркий і вологий клімат підтримується в оранжереях, де ростуть тропічні рослини. Високо вгору піднімають своє чудове листя виллові пальми, як тонке мерехтливо висає гілля австралійської акації. Здається, що потрапив до тропічного лісу. Широко представлена рослинність пустель: кактуси та агави примхливо закру-

чують свої стеблини, покриті колючками. В оранжереях зібрано багаті колекції: лікарських рослин, дикоростучих бобових та ін.

На базі Ботанічного саду провадиться велика наукова робота. Тут вивчають лікарські рослини, що застосовуються в медицині. В широких масштабах провадиться вегетативна гібридизація рослин, вивчаються умови, що впливають на формування вегетативних гібридів, зміни, які відбуваються у рослинах при вегетативній гібридизації. Сотні щеплень провадять студенти для своїх наукових робіт.

Одним з важливіших моментів є впровадження нових технічних культур на території України.

Робота, що провадиться на базі Ботанічного саду, є важливим внеском в справу розвитку мічуринської біологічної науки й практичного застосування її в народному господарстві нашої Батьківщини.

М. ВІНЕЦЬКА,
студентка біологічного факультету.

Школа художнього виховання

Сезон 1950-1951 рр. для колективу художньої самодіяльності університету був дуже відповідальним і хвилюючим.

Виступи нашого колективу на вузівських оглядах минулих років завжди проходили на високому рівні сценічної культури і майстерності й одержували почесні місця.

Місцевий, районний і міський огляди художньої самодіяльності дали дуже хороші результати, і на обласний огляд було допущено 10 номерів.

...У грудні — січні провадився обласний огляд художньої самодіяльності. Протягом багатьох днів на сцені Оперного театру виступали колективи колгоспів, заводів, підприємств і вузів в найрізноманітніших жанрах. Виступи були оригінальними, цікавими, талановитими.

На обласному огляді самодіяльність університету одержала 10 грамот, 2 перших місця, одно — друге. Студентка Подвальня, яка виконувала «Танець лебедя» (муз.

Сен-Санса), була направлена на республіканський огляд і там одержала першу премію. Вона — кандидат на всесоюзний огляд у Москві, який відбудеться в липні цього року.

Наша самодіяльність брала активну участь у виборчих кампаніях, у шефській роботі в місті й на селі. Зараз записано на півку півторогодинний концерт нашої самодіяльності. Цей концерт влітку буде доставлений університетською делегацією в подарунок морякам підшефного корабля.

Учасники нашої художньої самодіяльності — випускники цього року жалкують, що розлучаються з керівниками художньої самодіяльності, у яких за п'ять років спільної роботи вони навчилися любити мистецтво, розуміти й цінити творчість радянських митців. Цю любов до музики, танцю, художнього слова, разом з знаннями, набутими в університеті, вони понесуть у школи, на заводи, в колгоспи.

Нам, керівникам, теж жаль розлучатися з своїми вихованцями, але нас тішить думка про новий набір. З великою радістю і теплою вже зараз говорять наші керівники про I курс 1951-1952 навчального року. Ми будемо вже зараз наші плани, маючи на меті поповнення нового набору. Особливо великі сподіванки покладає на це поповнення хорівий колектив, балетна студія і оркестр народних інструментів.

У нашого колективу — широкі плани роботи, перед нами нові, відповідальні завдання. Перше з них — виступ на святі пісні й танцю у вересні, потім відповідальні виступи, присвячені революційним святкам, вузівський огляд і т. д. Ми певні, що колектив самодіяльності й надалі також уперто і серйозно працюватиме і не уступить завойованих перших місць.

Н. ВОРОНЦОВА,
художній керівник самодіяльності університету.

В численних спортивних секціях університету цілий рік займаються сотні юнаків і дівчат. Під керівництвом досвідчених тренерів—майстрів спорту вони загартовують своє здоров'я, оволодівають спортивною майстерністю.

На фото: на заняттях секції греблі. Керівник — один з кращих тренерів міста Микола Петрович ІСТОМІН.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

В. о. редактора В. БУДНІКОВ.

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. О. М. ГОРЬКОГО ОГОЛОШУЄ НАБІР СТУДЕНТІВ

НА ПЕРШІ КУРСИ ВСІХ ФАКУЛЬТЕТІВ

ПРИЙОМ ЗАЯВ: З 1 ЧЕРВНЯ ПО 31 ЛІПНЯ 1951 РОКУ

Заяви подавати на ім'я ректора університету, вказавши обраний факультет. До заяви необхідно додати: атестат зрілості (в оригіналі), докладну автобіографію (у двох примірниках), три фотокартки (розміром 3x4 см), довідку про стан здоров'я, паспорт (пред'являється особисто), для заочників — і довідку з місця роботи.

Вступні іспити (за програмою середньої школи) будуть провадитися з 1 по 20 серпня 1951 року з таких предметів для тих, хто поступає на:

Фізико-математичний, Геологічний і Хімічний факультети: математика (письмово й усно), фізика, хімія, російська мова (письмово й усно) і російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Біологічний факультет: фізика, хімія, російська мова (письмово й усно), російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Філологічний, Іноземних мов, Історичний і Географічний факультети: історія народів СРСР, географія, російська мова (письмово й усно) і російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Економічний факультет: математика (письмово й усно), історія народів СРСР, географія, росій-

ська мова (письмово й усно) і російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Випускники середньої школи, які не вивчали української мови, одержують відстрочку в складанні екзамену з цього предмету на один рік (до закінчення першого року навчання).

**НА ЧАС ВСТУПНИХ ЕКЗАМЕНІВ
ІНОГОРОДНІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ
ГУРТОЖИТКОМ**

Особи, що закінчили середню школу з ЗОЛОТОЮ або з СРІБНОЮ МЕДАЛЛЮ, приймаються без вступних іспитів. В липні 1951 року на допомогу випускникам середніх шкіл, які готуються до вступних іспитів в університет, будуть організовані консультації.

Особи, які закінчили університет, одержують диплом і нагрудний знак, встановлений Урядом СРСР.

При університеті є Заочне відділення з факультетами: Історичним, Філологічним (з відділеннями російським, українським і журналістики — лише для працівників преси), Географічним, Математичним і Економічним.

**СТРОК НАВЧАННЯ НА ЗАОЧНОМУ
ВІДДІЛЕННІ — 6 РОКІВ**

Адрес університету: Харків, Університетська вул., № 16, телефон № 3-34-25.